

Relația între două personaje

*Introducere de la temă și viziunea despre lume (pe scurt — epoca, specie, particularități de construcție)

Relațiile dintre Vitoria și Gheorghiță sunt evidențiate de marile teme sadoveniene dezvoltate aici, viața păstorilor, natură, miturile. Acțiunea reflectă arhitectura complexă a operei, generată de parcurgerea drumului de reconstituire a faptelor care au dus la moartea bărbatului Vitoriei Lipan. Pe parcursul acestuia, Vitoria tine să îl determine pe fiul său a înțelege tragismul existenței. Pentru Gheorghiță, călătoria, are astfel, rolul de inițiere.

Mai mult decât atât, relația dintre cele două personaje este evidențiată și cu ajutorul statutului social, moral și psihologic ale acestora. Vitoria este o țărancă din Măgura Tarcaului, soție de oier și mama a doi copii, Minodora și Gheorghiță. Moral, însumează o multitudine de calități, fiind atât o femeie inteligentă, ambițioasă, credincioasă, dar totodată și una superstițioasă și răzbunătoare, neaflându-și liniștea până nu reușește să îi pedepsească pe cei care l-au omorât pe Nechifor. Psihologic, Vitoria afișează o persoană puternică și o fire introvertită, ghidându-se în viață după proverbul: "Cine vorbește mult, știe puțin". Gheorghiță este fiu de oier înstărit și

Nu își schimbă statutul pe tot parcursul romanului. Moral, la început, este înfățișat ca un copil respectuos, ascultător, timid, devenind pe parcurs mai pregătit pentru viață. Psihologic, întruchipează tipul tânărului în formare, a cărei personalitate se șlefuește prin intermediul călătoriei inițiatice parcurse.

O secvență semnificativă, este cea în care Vitoria și Gheorghiță descoperă într-o râpă osemintele lui Nechifor. Dându-și seama că Nechifor a fost omorât undeva, între Suha și Sabasa, aceasta, împreună cu fiul ei pornesc în căutarea lui. Cei doi dau peste Lupu, câinele lui Nechifor, care îi conduce la râpă în care se găsea trupul lui Nechifor. Vitoria se comportă ca un detectiv, descoperind faptul că soțul ei a fost lovit cu un baltag în ceafă și apoi aruncat în râpă. Secvența demonstrează tăria de caracter a Vitoriei, dar și perspicacitatea acesteia, deoarece încearcă să analizeze obiectiv indiciile de la locul crimei. Mai mult, coborârea în râpă permite o analogie cu coborârea în Infern, făcând trimitere

La mitul lui Isis și Osiris. De asemenea, în ceea ce-l privește pe Gheorghică, secvența, este deosebit de sugestivă, deoarece, lăsat să vegheze osemintele tatălui său peste noapte, este obligat practic să se maturizeze rapid.

O altă secvență sugestivă, în ceea ce privește relația dintre cele două personaje, este cea a praznicului. Vitoria, că o bună credincioasă, îi organizează lui Nechifor praznicul, invitându-i și pe cei doi criminali. În încercarea de a-i da de gol, aceasta

Le adresează o multitudine de întrebări, punându-i în dificultate. Mai mult decât atât, aceasta le povestește cum crede că ar fi fost omorât Nechifor, moment în care Calistrat Bogza cedează nervos, devenind violet. Vitoria îi face semn lui Gheorghică să riposteze, iar acesta, rănit fiind, mărturisește crimă. Vitoria este caracterizată în mod indirect, prin comportamentul ei și prin relația ei cu alte personaje ca fiind un bun cunoscător al sufletului omenesc, inteligentă și răzbunătoare.

Față de Gheorghică se comportă ca un adevărat inițiator prin îndemnul adresat acestuia de a-și răzbuna tatăl, Gheorghică devenind astfel demn de a purta balta. Gheorghică parcurge următoarele trepte ale inițierii, copilăria fericită, drumul — pe parcursul căruia cunoaște oameni și lucruri noi, participarea la evenimente decisive — Botez, nuntă, înmormântare, în ordinea firească a vieții, vegherea osemintelor tatălui său, lovirea lui Bogza și preluarea responsabilităților.

În opinia mea, tema textului, căutarea adevărului și înfăptuirea dreptății, se reflectă în relația dintre Vitoria și Gheorghică, ce conturează nu doar cuplul mama-fiu, ci și inițiator-inițiat. În înfăptuirea dreptății, Gheorghică este “mâna dreaptă” a mamei sale, el fiind îndemnat să-l lovească pe Calistrat Bogza cu balta pentru a-și răzbuna tatăl.

În concluzie, personajele capătă valori simbolice prin complexitatea și consistență lor. Structura psihică a țăranului moldovean este evidențiată de M. Sadoveanu prin surprinderea relațiilor acestuia cu oamenii, cu lucrurile, cu tradițiile și obiceiurile.